

3. *Внедрение SAP R/3*. Руководство для менеджеров и инженеров: Кале Вивек. Пер. с англ. П.А. Панов. – М.: Компания АйТи, 2006. – 511 с.

4. *Системное администрирование SAPR/3*. Официальное руководство SAP. – Лиане Вилл. Изд-во “Лори”, 2000. – 342 с.

5. *Шабанич О.Н.* Оценка стратегии ОАО «ММК им. Ильича» на внешнем рынке // Сб. тезисов VI международной конференции молодых специалистов. Мариуполь. – 2006. – С.69.

Надійшла до редакції 21.10.2016

Рецензент: к.э.н., проф. В.П. Колесников

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Логутова Т.Г., Каргін Б.Б.

В роботі розглянуто вплив корпоративного управління за рахунок впровадження інформаційних технологій, а саме систем класу ERP, на великих промислових підприємствах. Авторами визначено найбільш поширену систему SAP R/3, розроблену компанією SAP AG. У статті розглянуто використання ERP на підприємствах «Метинвест». У роботі визначено, бізнес напрями впровадження системи SAP на металургійних підприємствах, а також основні об'єкти автоматизації ПРАТ «ММК ім. Ільича» та ПРАТ «МК АЗОВСТАЛЬ». Проаналізовано рівень автоматизації по металургійному комбінату ПРАТ «МК АЗОВСТАЛЬ». У статті визначено шляхи їх рішення за допомогою інформаційних систем.

Ключові слова: Система, інформація, підприємство, ефективність, управління, логістика, автоматизація, впровадження, технологія, SAP-система.

INFORMATION TECHNOLOGIES IN INDUSTRY: PROBLEMS AND SOLUTIONS

Logutova T.G., Kargin B.B.

The paper considers the influence of corporate governance through the introduction of information technology, namely class ERP systems at large industrial enterprises. The authors identified the most common system of SAP R / 3, developed by SAP AG companies. The article deals with the use of ERP at «Metinvest» enterprises. The SAP implementation business directions at the metallurgical enterprise, as well as the main objects of automation at PJSC Ilyich Iron and Steel Work and PJSC Azovstal Iron and Steel Work are determined in this work. The level of automation the metallurgical plant of PJSC Azovstal Iron and Steel Work. The article identifies the ways at of their solving with the help of information systems.

Keywords: System, information, service, efficiency, management, logistics, automation, introduction of technology, the SAP-system.

УДК 338.2

Пожуєва Т.О.

ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ПОБУДОВІ ПОТОЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ ПЛАНІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», м. Дніпро

У статті розглянуто сутність таких понять, як розвиток підприємства, інформація та інформаційні технології. Крім того подано складові дефініції розвитку та підходи до складання інформації. У статті зазначено, що при здійсненні планування використовується значний масив інформації. Наголошено, що прогресивність нормативів та норм, а також глибина їх застосування, ступінь охоплення всіх сторін виробничо-господарської сфери складає організаційно-економічний рівень сучасного планування.

Ключові слова: Інформація, інформаційні технології, розвиток підприємства, поточне планування, стратегічне планування.

Постановка проблеми

Ключовим елементом системи планування суб'єкта господарювання є інформаційне забезпечення при розвитку підприємства. Належне інформаційне забезпечення процесу керування суб'єктом господарювання є складним механізмом відповідності між ресурсами та способами їх організації. Безумовно, продуктивне функціонування в умовах сьогодення перш за все зале-

жить від якісної побудови поточних та перспективних планів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання зі створення підвалин для розвитку суб'єкта господарювання шляхом побудови відповідних поточних та стратегічних планів з використанням відповідної інформації присвятили свої роботи такі вчені, як М.А. Белов, Ф.Ф. Бутинець, Н.М. Євдокимова, В.М. Івах-

ненко, М.І. Горбатюк, Є.М. Коротков, Т.В. Лівошко, В.Є. Москалюк, О.О. Орлов, Ю.С. Погорелов, В.С. Пономаренко, О.І. Пушкар, О.М. Савицька, А.М. Ткаченко, О.М. Тридід, С.С. Черниш та ін.

Незважаючи на велику кількість вчених, які в своїх працях розглядали окреслену тему, через швидкоплинність ринкової кон'юнктури дані питання потребують уточнення.

Метою статті є обґрунтування ролі інформації при побудові стратегічних та поточних планів розвитку.

Викладення основного матеріалу

В умовах сьогодення має місце низка визначень дефініції «розвиток підприємства». Так, Е.М. Коротков, аналізуючи розвиток на рівні суб'єкта господарювання, інтерпретує його як «...певну сукупність якісних змін, які призводять до появи нової якості та суттєвого зміцнення життєздатності усієї наявної системи, її спроможність чинити опір руйнівним силам зовнішнього середовища» [1].

В.А. Забродський та М.О. Кизим дають більш ємне визначення розвитку підприємства, конкретизуючи його в площині економіко-виробничої системи. Вони вважають, що сучасний розвиток економіко-виробничих систем – це процес її переходу у новий, більш якісний стан через накопичення кількісного потенціалу, зміни й ускладнення структури і складу, наслідком чого є підвищення її здатності чинити опір руйнівному впливу зовнішнього оточення та продуктивність функціонування.

Під керованим розвитком промислового підприємства слід розуміти виділену в складі суб'єкта господарювання систему, в якій сконцентровані процеси реінжинірингу та реструктуризації, інвестиційні та інноваційні процеси, що призводять до якісних та кількісних змін у всіх функціональних сферах бізнесу, а також межі керованості, опираючись на зворотні зв'язки, де вирішуються нагальні завдання тактичного та стратегічного менеджменту, запускаються механізми самоорганізації поточного управління розвитком фірми [2].

Дослідження наявних точок зору щодо трактування сутності розвитку промислового підприємства [3] дав змогу виділити його елементи або складові, які надані на рисунку.

Для наочності варто дати характеристику кожній з виділених дефініцій поняття розвитку. Перш за все, розвиток передбачає наявність якісних та кількісних змін, які ведуть до певного поліпшення. Безумовно, удосконалення – це відносна характеристика і для встановлення або підтвердження наявності розвитку та вимагає певної конкретизації, але для визначення поняття розвитку можна обмежитися тільки виз-

нанням такого поліпшення.

Складові дефініції розвитку

Розвиток суб'єкта господарювання має процесний характер, тобто розподіляється у часі, до того ж йому, як певному процесу, властиві такі риси, як довготривалість, зважаючи на певну інерційність промислового підприємства як об'єкту безперервного розвитку та наявність часового проміжку між імпульсом розвитку та відповідними внутрішніми змінами.

За своїм змістом розвиток підприємства є сукупністю процесів, які сумарно ведуть до зростання можливостей суб'єкта господарювання. Безпосередніми формами прояву яких є якісні та кількісні зміни, пристосування до зовнішнього середовища підприємства та внутрішня інтеграція.

Нарешті результативний прояв розвитку для підприємства полягає в реалізації якісних та кількісних змін, збільшенні можливостей суб'єкта господарювання, забезпеченні здатності підприємства протистояти негараздам зовнішніх змін та зростанні життєвого циклу.

Отже, аналіз терміну «розвиток підприємства» призводить до того, що його слід розуміти як сукупність довготривалих процесів якісних та кількісних змін в діяльності суб'єкта господарювання, які призводять до покращення його стану шляхом зростання можливостей, пристосування до зовнішніх змін та внутрішньої інтеграції, що сприяє підвищенню спроможності підприємства протистояти негативним впливам зовнішнього середовища та призвести до зростання життєвого циклу [3], при якому важливого значення набуває розробка відповідних стратегічних і поточних планів діяльності на основі достовірної інформації.

Розробка планів будь-якого виду, що стосується виробничо-господарської діяльності та соціального розвитку колективу, – дуже складний, діалектичний процес, що перебуває під впливом низки чинників, як зовнішнього середовища: кон'юнктури ринку, так і внутрішніх змін в підходах до формування нормативно-пра-

вового поля. Певну роль при цьому мають інформаційна та нормативна база планування.

Інформація – це систематизовані повідомлення щодо кількісного та якісного стану, сукупність даних і знань. Безпосередньо це може бути надано за допомогою цифр, тексту, тощо. У площині економіки інформація віддзеркалює процеси та наявний стан господарської діяльності, певні закономірності функціонування сучасного ринку та його основні складові. Для отримання, збереження, опрацювання і використання інформації витрачаються як безпосередня праця, так і матеріальні ресурси [4].

Слід зазначити, що інформація тісно пов'язана з інформаційними технологіями. Останні слід розуміти, як сукупність способів і методів пошуку, збору, послідовного накопичення, безперервної обробки та зберігання інформації на основі застосування сучасної техніки та технологій [5]. Отже при визначенні інформаційної бази планування її можна ототожнювати із сукупністю впорядкованих за певними ознаками даних, що застосовуються для формування планів різних рівнів керування. Тобто – це економічні нормативи, ліміти, показники, які відображені у певному вигляді, прийнятному для передачі й оброблення за допомогою різних арифметичних і логічних операцій і які в цілому становлять систему економічної та технічної інформації [6].

При здійсненні планування використовується значний масив інформації, що вимагає її систематизувати та класифікувати [7].

Для того, щоб виокремити суб'єкт господарювання з інших форм організації управлінської сфери як самостійну одиницю, яка виготовляє промислову продукцію чи постачає послуги, слід ретельно вивчити весь наявний цикл перетворення ресурсів та виробити відповідний менеджмент [8].

Сьогодні пріоритетним джерелом інформації є економічна інформація, в яку входять дані статистичного, управлінського та фінансового обліку. Особливу роль при цьому відіграє нормативно-довідкова база, яка є сукупністю інформаційних даних довідкового та нормативного характеру, які систематизовані за функціональними завданнями та видами ресурсів та включають техніко-економічні норми та нормативи.

Прогресивність нормативів та норм, а також глибина їх застосування, ступінь охоплення всіх сторін виробничо-господарської сфери складає організаційно-економічний рівень сучасного планування.

При складанні поточних річних планів використовуються диференційні нормативи та норми, а при стратегічному плануванні – значно масштабніші з урахуванням їх ймовірної зміни

[7].

Уся поточна інформація, що застосовується на промислових підприємствах, а насамперед дані обліку та звітності, повинні ретельно перевірятись за змістом та формою. Перевіряючи інформацію за змістом встановлюють відповідність обліковим даним і достовірність безпосередньо обліку, а також його тотожність з реальним станом речей та управлінськими процесами на промисловому підприємстві. Здійснюючи перевірку за формою встановлюють відповідність оформлення документів з точки зору наявності всіх необхідних підписів, реквізитів, арифметичних сум, таблиць, підсумків, а також правильність та спадковість цифрового масиву, який надано в інших документах та узгодженість даних у всіх формах звітності.

Крім того, перевірка має встановити якість інформації, і лише за цієї умови можна розпочинати власне аналіз діяльності підприємств [9].

Практика господарювання свідчить, що сучасне планування створює для підприємств певні переваги: попереджує про можливі проблеми; стимулює керівництво до реалізації управлінських рішень; забезпечує відповідну підготовку до використання в майбутньому бажаних умов; покращує координацію дій вищого менеджменту підприємства; сприяє якнайкращому використанню наявних ресурсів, тощо.

В практиці господарювання досить часто виникають ситуації, коли значна кількість корисних витрат того або іншого виду ресурсів встановлюється розрахунково-аналітичним методом, а загальний обсяг технологічних відходів і втрат – дослідним [10].

Впровадження ефективної прогресивної технології, сучасних методів організації праці, поширення раціоналізації призводять до постійного руху нормативної інформації на підприємстві, до необхідності її систематичного перегляду. Доцільно здійснювати періодичний перегляд норм праці один раз на два-три роки при проведенні атестації робочих місць.

Висновки

Стан належного інформаційного забезпечення суб'єкта господарювання має належним чином відповідати поточним потребам суб'єкта господарювання. Одним з пріоритетних векторів має бути забезпечення своєчасного доступу промислового підприємства до повної та своєчасної інформації. Як наслідок це має забезпечуватись відповідними підходами до організації планування поточного та перспективного розвитку суб'єкта господарювання. При формуванні належного інформаційного забезпечення системи керування промисловим підприємством є безпосереднє врахування взаємозалежностей та зв'язків окремих блоків менеджменту. Зазначе-

ний підхід впливає на якісне вирішення завдань та дозволяє забезпечити своєчасне вирішення поставлених завдань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коротков Є.М. Концепція менеджменту. – К.: Лібра, 2003. – 304 с.
2. Пономаренко В.С., Пушкар О.І., Тридід О.М. Стратегічне управління розвитком підприємства: навч. посіб. – Харків: ХДЕУ, 2002. – 640 с.
3. Погорєлов Ю.С. Розвиток підприємства: поняття та види // Культура народів Причорномор'я. – 2007. – № 12. – С.75-81.
4. Черниш С.С. Економічний аналіз. – К.: ЦУЛ, 2010. – 312 с.
5. Економічний аналіз: навч. посіб. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир.: ПП Рута, 2003. – 680с.
6. Планування діяльності підприємства / За ред. О.М. Савицької. – К.: Кондор, 2009. – 264 с.
7. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: підручник. – К.: Скарби, 2002. – 336 с.
8. Ткаченко А.М., Лівощко Т.В., Шляга О.В. Економічна інформація як ключовий елемент інформаційного забезпечення системи управління та планування господарської діяльності промислових підприємств: монографія. – Запоріжжя: Вид-во Запорізької державної інженерної академії, 2009. – 362 с.
9. Івахненко В.М., Горбатюк М.І. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2005. – 302 с.
10. Планування діяльності підприємства / М.А. Белов, Н.М. Євдокимова, В.Є. Москалюк та ін. – К.: КНЕУ, 2002. – 252 с.

Надійшла до редакції 30.10.2016
Рецензент: к.е.н., проф. В.П. Колесніков

ИНФОРМАЦИЯ И ЕЕ РОЛЬ В ПОСТРОЕНИИ ТЕКУЩИХ И СТАТРЕГИЧНИХ ПЛАНОВ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Пожуєва Т.А.

В статье рассмотрена сущность таких понятий, как развитие предприятия, информация и информационные технологии. Кроме того представлены составляющие дефиниции развития и подходы к составлению информации. В статье указано, что при осуществлении планирования используется значительный массив информации. Отмечено, что прогрессивность нормативов и норм, а также глубина их применения, охват всех сторон производственно-хозяйственной сферы составляет организационно-экономический уровень современного планирования.

Ключевые слова: Информация, информационные технологии, развитие предприятия, текущее планирование, стратегическое планирование.

THE INFORMATION AND ITS ROLE IN THE CONSTRUCTION OF CURRENT AND STRATEGIC DEVELOPMENT PROGRAMS OF THE COMPANY

Pozhueva T.A.

In the article the essence of concepts such as enterprise development, information and information technology. Also presents a breakdown of definitions of development and approaches to the compilation of information. The article stated that the plan used a considerable amount of information. It is noted that the progressiveness of norms and standards, as well as depth of their application, the coverage of all sides of production and economic sphere is the organizational and economic level of modern planning.

Keywords: Information, information technology, enterprise development, current planning, strategic planning.